

HOW TO:

STÖDA

FLICKORS

SKOLGÅNG

BY ANDRÉA HELMES

HOW TO:

STÖDA FLICKORS SKOLGÅNG

BY ANDRÉA HELMES

INNEHÅLL

Varför en ny manual?	4
Vad är problemet	5
En ordlista som du på riktigt behöver	7
Lärarens kartläggning	10
Övningar för läraren	12
Övriga tankeställare	17

VARFÖR EN NY MANUAL ?

Denna manual är riktad till dig som enskild lärare. Kanske även för dig som rektor. Manualer kan ofta kännas som IKEAS instruktioner - otydliga och förargande.

I denna manual har tanken varit en annan. Jag vill skapa en enkel och begriplig manual som du som lärare kan ha nytta av. I den hektiska skolvardagen hinner man inte med mycket extra. Denna manual är ämnad för just dig, för dig som har bråttom.

Hjälp dig själv genom att läsa denna manual. Den kommer att hjälpa dig att förstå att det kan finnas ojämlikheter mellan dina elever. Du kommer att kartlägga och få tips och trix på hur du kan hjälpa dina elever.

Med en kaffekopp i handen kan du ta dig an denna manual.

1.

VAD ÄR PROBLEMET ?

Flickor och pojkar i skolan, en förevig diskussion. Kanske du är bekant med olika teorier som förklarar skillnader mellan pojkar och flickor, skillnader i prestationer och skillnader i beteende. Kanske du även hört att lärares förväntningar och stereotyper kan påverka flickors och pojkars prestationer. Suck och stön, finns det ett slut..

Idag har man dock även märkt ett annat problem. Det finns nämligen stora skillnader i prestationer inom könsgruppen. Glappet mellan elevers prestationer överlag tycks även öka. Ett nytt fokus behövs.

I denna manual vill jag utgående från min magisteravhandling hjälpa dig som enskild lärare att upptäcka eventuella ojämlikheter mellan elever. Manualen innehåller tabeller och konkreta övningar.

Tillsammans kan vi skapa en skola som baserar sig på jämlikhet, hållbarhet samt välbefinnande.

“ETT NYTT FOKUS BEHÖVS”

2.

EN ORDLISTA SOM DU PÅ RIKTIGT BEHÖVER*

SJÄLVFÖRTROENDE:

Hur säker känner sig din elev inom ett visst ämne eller om skolgången överlag? Litar din elev på sina förmågor och färdigheter eller ger hen upp lätt? Kan din elev se sina styrkor?

SPRÅKBRUK:

Använder eleven ett gott och nyanserat språk? Har din elev svårt att uttrycka sig i ord och skrift? Kan din elev beskriva sin verklighet på ett varierande sätt?

FÖRUTSÄTTNINGAR:

Hurdana familjeförhållanden kommer mina elever ifrån? Är utbildning någonting viktigt och värdefullt i familjen? Stöder familjen eleverna i sin skolgång? Har

eleverna hobbyer som främjar den sociala och emotionella utvecklingen?

SOCIALITET:

Hur utåtriktade är mina elever? Diskuterar de gärna med klasskamrater och lärare? Vill de visa sina kunskaper i klassrummet? Markerar de gärna?

ÄMNESKUNSKAPER:

Hur klarar sig din elev inom specifika ämnen? Har din elev goda förmågor och intresse gentemot ämnen? Är din elev motiverad och ivrig att få mera kunskap?

FÖRVÄNTNINGAR OCH ATTITYDER:

Hur ser jag på mina elever? Hur ser jag på pojkar och flickor. Har jag obefogade inställningar/förväntningar och attityder som kan hindra mig från att se mina elever som de verkligen är? Är mina tankar om mina elever verklighetsbaserade eller baserade på egna sociala konstruktioner?

GRUPPCENTRERING:

Hur ser jag på min elevgrupp? Ser jag mina elever som en grupp eller ser jag varje elev som en enskild och unik individ? Kan ett för starkt gruppfokus hämma min

undervisning? Kan ett för starkt grupptänk hämma mig från att se den enskilda elevens styrkor och svagheter?

SKOLVARDAG:

Påverkas min undervisning negativt av den hektiska skolvardagen? Har jag tid att se mina elever? Stör diverse extra uppgifter/uppdrag/bekymmer mig från att fokusera på undervisningen och eleverna?

RESURSER:

Känner du att du har tillräckliga verktyg och resurser för att hantera skolvardagen? Kan en brist på resurser inverka undervisningen på ett negativt vis? Leder en resursbrist till energi- och tidsbrist?

** Denna ordlista är inte uttömmande. Istället försöker jag ställa reflekterande frågor som kan hjälpa dig att förstå vad som avses med dessa termer. Termerna är nära förknippade till din vardag som lärare.*

3.

LÄRARENS KARTLÄGGNING

a) Var ligger ojämlikheten?

Nedanstående tabell ska hjälpa dig som lärare att upptäcka ifall det finns ojämlikheter mellan dina elever.

Sätt ett kryss på den beskrivning som bäst motsvarar den enskilda elevens situation. En förklaring av termernas innebörd finns i ett tidigare kapitel av manualen.

	Låg	Medel	Hög
Självförtroende			
Språkbruk			
Förutsättningar			
Socialitet			
Ämneskunskaper			

b) Min bedömning

Nedanstående tabell ska hjälpa dig som lärare att upptäcka ifall du märker aspekter i ditt eget beteende som kan förorsaka eller bidra till ojämlikheter mellan dina elever.

Sätt ett kryss på den beskrivning som bäst motsvarar den din upplevelse. En förklaring av termernas innebörd finns i ett tidigare kapitel av manualen.

	Låg påverkan	Medel påverkan	Hög påverkan
Förväntningar och attityder			
Gruppcentrering			
Skolvardag			
Resurser			

4.

ÖVNINGAR FÖR LÄRARE

ÖVNING 1: VÄLMÅENDETS FYRA HÖRN

* **Tema:** Välbefinnande

* **Syfte och mål:** Målet för aktiviteten är att synliggöra vikten av välbefinnande för eleverna. Eleverna får även själva reflektera över vad som bidrar till deras egna välbefinnande. Förhoppningsvis kan övningen fungera som språngbräda för diskussion och personlig rannsakan.

Målgrupp: Aktiviteten lämpar sig för alla åldersgrupper. Temaområden kan förenklas/försvåras enligt klassens mognad.

* **Tips på efterarbete:**

* Läraren kan reflektera huruvida målet uppfylldes.

- * Läraren kan även fundera på hur elevernas svar om det egna välmåendet kan fungera som avstamp för kommande lektioner
- * Språngbräda för diskussioner om psykisk hälsa och ohälsa. I de äldre klasserna kan man reflektera om ämnet i ljuset av forskning i Finland.

* **Praktiska aspekter:** Övningen kan genomföras i klassen eller utomhus.

Övningen:

Läraren säger olika uttalanden om välbefinnande. Varje uttalande innehåller fyra svarsalternativ. Om övningen genomförs i klassrummet motsvarar varje hörn av klassrummet ett svarsalternativ. Eleven går till det hörn av klassrummet som bäst motsvarar hens tankar. När eleverna ställt sig i varsitt hörn får de motivera för deras svar. Här nedan följer två konkreta exempel.

1. Uttalande: Vad märker du mest att du mår bra av?

Hörn 1: Fysisk aktivitet

Hörn 2: Kreativitet (musicera, rita, måla)

Hörn 3: Närhet (samtal, kramar, umgänge)

Hörn 4: Något annat, vad?

2. Uttalande: Vad gör du när du mår dåligt?

Hörn 1: Söker kontakt (familj, vänner, annan kontakt)

Hörn 2: Tillflykt (sociala medier, alkohol, skadliga vanor osv)

Hörn 3: Isolering (drar sig undan osv)

Hörn 4: Något annat, vad?

ÖVNING 2: JAG BEHÖVS, VI ALLA BEHÖVS

* **Tema:** Individens styrkor och gruppsamhörighet

* **Syfte och mål:** Eleverna blir medvetna om vikten av den egna insatsen, talangerna och styrkorna. Eleverna ser även att varje uppgift i samhället har en unik mening och betydelse. Eleverna ser även att samverkan och en gemenskap behövs för att samhället och världen ska kunna fungera.

* **Målgrupp:** F1-6

* **Tips på efterarbete:**

* Det kan vara ändamålsenligt för läraren att föra en diskussion om vikten av att respektera olika yrken och uppgifter i samhället.

* Övningen kan även fungera som en språngbräda för diskussion om hur den enskilda eleven kan använda sina kunskaper, styrkor och gåvor för att hjälpa andra och till sitt eget nöje.

* **Praktiska aspekter:** En smartboard behövs.

Övningen:

Läraren visar nedanstående (eller liknande) bild på tavlan. Läraren för en diskussion med klassen om yrkesgrupper som behövs i en stad. Läraren diskuterar vilka yrken som behövs för att staden ska kunna fungera på ett ändamålsenligt vis.

Efter det kan lärare be eleverna att fundera på följande frågor (i grupper, par eller storgrupp).

1. Hur skulle samhället se ut utan _____ ? (Läkare, poliser, brandmän, lärare osv)
2. Varför är det viktigt att vi har olika yrken?

Efter ovannämnda frågor kan läraren även medvetandegöra att skolan fungerar som en plats där eleverna kan hitta sina styrkor och intressen. Jag behövs och alla behövs.

Download from
Dreamstime.com

This watermarked comp image is for previewing purposes only.

ID 36538165

© Emeraldgreen | Dreamstime.com

5.

ÖVRIGA TANKESTÄLLARE

Utöver det att välbefinnande och en fokus på den enskilda individen är viktiga aspekter i stödandet av flickors (och alla elevers) skolgång finns även andra viktiga faktorer att ta i beaktande. Att stöda läsandet och skrivandet är avgörande i skolan. Olika inlärningsmässiga faktorer är även viktiga att beakta.

I detta kapitel vill jag sporra dig att tänka hur du kan stöda läsningen i ditt eget klassrum. Ytterligare kan det vara hälsosamt att stanna upp och fundera på ramverken som påverkar den egna undervisningen. Därmed är det även viktigt att beakta olika inlärningsmässiga aspekter.

Tankeställare om läsning:

- Kan jag ha ett projekt gällande läsning?
- Hur kan jag fungera som en läsande förebild?
- Kan jag engagera hemmet i ett projekt gällande läsning? Hur isåfall?
- Kan jag ha ett bibliotek i mitt klassrum?

- Hur motiverar jag till läsning?
- Hurdan attityd har jag gentemot läsning?

Tankeställare om övriga inlärningsmässiga åtgärder:

- Kan jag påverka på gruppstorleken?
- Har jag tydliga regler, principer och ramverk i min undervisning?
- Kan jag diskutera med rektorn om resurser?
- Hur kan jag och skolgångsbiträde/resurser dra nytta av varandra?
- Hur differentierar jag min undervisning?
- Tillämpar jag mångsidiga arbetssätt i min undervisning?

ABOUT THE AUTHOR

En äkta lärare har alltid en kaffekopp i handen. Med kaffekoppen i handen löses många problem.